

Adam J. Jackson

De keerzijde

Leer de andere kant van de medaille te zien

Uitgeverij Ankh-Hermes bv – Deventer

Oorspronkelijke titel *The Flipside*, uitgegeven door Headline Publishing Group, Engeland

Vertaling: Aleid C. Swierenga en Sipko A. den Boer

CIP-gegevens

ISBN: 97890 202 04056

NUR: 720

Trefwoord: keerzijde / tegenslag / uitdaging

© 2009 Adam J. Jackson

© 2010 Nederlandse vertaling Uitgeverij Ankh-Hermes bv, Deventer

Uit deze uitgave mag uitsluitend iets verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, opnamen, of op welke andere wijze ook, hetzij chemisch, elektronisch of mechanisch, na voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Any part of this book may only be reproduced, stored in a retrieval system and/or transmitted in any form, by print, photoprint, microfilm, recording, or other means, chemical, electronic or mechanical, with the written permission of the publisher.

Voor Sam Chapman

Inhoud

Proloog	9
Inleiding	12

Deel I

Ontdekkingen – De keerzijde vinden

1	De weg naar Madrid	23
2	Bepalende momenten	27
3	Tegenslagen en kansen	36
4	Het leven verandert: Wanneer er nare dingen gebeuren	44
5	De twee kanten van een trauma	58
6	Reden tot optimisme	73

Deel II

Wegen – Op zoek naar de keerzijde

7	De keerzijde vinden	91
8	Grote verwachtingen: De strategieën van optimisten	93
9	De mentaliteit van de ondernemer: Zoeken naar verborgen kansen	122
10	Je leven herkaderen: De vragen waar het echt op aankomt	138
11	Verloren dromen en nieuwe richtingen: Op weg naar de toekomst	156

- 12 De erfenis van Edison: Levensfilosofieën 168
- 13 De kunst van het zien: Het onmogelijke doen 180
- 14 Een wereld van mogelijkheden: Hoop voor de toekomst 190
- 15 De drie wegen: De zoektocht naar betekenis en zingeving 204
- 16 Het relationele aspect: Je omringen met de juiste mensen 214
- 17 De geest richten: Innerlijke kracht vinden 222
- 18 Tot besluit 232

Deel III

Bespiegelingen – Gedachten over de keerzijde

- Komt aan de keerzijde altijd alles altijd op zijn pootjes terecht? 241
- Wat is de keerzijde van een economische crisis? 245
- Is tegenspoed een noodzakelijk kwaad of heeft die ook zijn goede kanten? 249
- Is optimisme altijd de beste optie? 250
- Wat is het alternatief voor de keerzijde? 252

- Epiloog 253
- Referenties en bronnen 257
- Dankwoord 265
- Over de auteur 267

Keerzijde: de ommezijde, de keerzijde van de medaille, de minder
fraaie, de onaangename zijde van een in ander opzicht goede
zaak

– VAN DALE, *GROOT WOORDENBOEK DER NEDERLANDSE TAAL*,
14E HERZIENE UITGAVE, 2005.

In dit geval op te vatten als de mooiere, de betere zijde van een
zaak die in eerste instantie alleen maar slecht lijkt.
De zonzijde, de zonnige kant tegenover de schaduwzijde,
de schaduwkant.

Als de goden besluiten ons te straffen,
verhoren ze gewoon onze gebeden.

OSCAR WILDE

Proloog

De hele wereld is vol lijden, maar ook vol overwinningen.

HELEN KELLER

De jongen was net twaalf. Hij staarde naar de grond. Hij wriemelde nerveus met zijn vingers, in afwachting van het antwoord van de dokter. De arts was een lange, slungelige man van in de zestig. Hij miste elk gevoel van warmte. Zijn haar was glad achterovergekamd, hij had een puntneus en dunne, samengeknepen lippen. Hij droeg een rond brilletje, waardoor zijn bleekgrijze ogen op knikkers leken. Hij pakte de papieren die voor hem lagen op, maakte er een keurige stapel van, legde ze weer neer, verschoof zijn bril en keek de jongen toen recht aan.

‘Het spijt me, joh’, zei hij, ‘maar wat jij hebt, gaat niet meer over. Als ik je geef waar je om vraagt, bewijs ik je een slechte dienst. Hoe eerder je hiermee leert leven, hoe beter.’

‘Maar kunt u niet ...’, begon de jongen.

‘Luister’, viel de dokter hem in de rede. ‘Het is voor je eigen bestwil.’

De tranen sprongen de jongen in de ogen. Zijn borst krampte samen. Hij stond op en verliet met gebogen hoofd de spreekkamer.

De jongen leed aan de huidziekte die bekendstaat als psoriasis, een ziekte die zich kenmerkt door rode, schilferige plekken op de

huid. Deze beperken zich in veel gevallen tot de ellebogen en knieën van de patiënt. Er zijn ook mensen die het op hun hoofd hebben. Maar de jongen had die dikke, schilferige plekken over zijn hele lichaam.

Hij merkte het voor het eerst toen er op een ochtend allemaal rode plekjes aan de zijkant van zijn buik verschenen. Dat was nog maar twee maanden geleden, maar die plekjes waren in de weken daarna groter geworden en hadden zich over zijn hele lichaam verspreid.

De jongen ging niet naar de schoolarts voor een remedie, de huisdokter had hem namelijk al verteld dat die niet bestond. De jongen had de schoolarts gevraagd om een briefje zodat hij niet zou hoeven meedoen met de zwemles.

Terwijl de jongen door de gang het gebouw uit liep, kon hij zijn tranen niet meer bedwingen. Hij zag niets en niemand, het enige waaraan hij kon denken was hoe de andere kinderen zouden reageren als hij op de zwemles verscheen terwijl hij eruitzag als een meelaatse. De onvermijdelijke vragen tolden door zijn hoofd tot hij er misselijk van werd. ‘Waarom ik? Waarom moest mij dit overkomen? Waarom is het leven zo onrechtvaardig?’

Opeens voelde hij een hand op zijn schouder. Hij draaide zich om en zag zijn klasseleraar, meneer Greenstein, naast zich staan. Meneer Greenstein was klein van stuk en nauwelijks groter dan de jongen. Hij droeg een effen grijs pak, een wit overhemd en een marineblauwe das. Het was een aardige man met een zachte stem. De kinderen van zijn klas mochten hem graag.

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg meneer Greenstein.

‘Niks’, zei de jongen en veegde zijn tranen af.

‘Kom eens even zitten’, drong meneer Greenstein aan.

Ze gingen samen op een bankje zitten onder een grote eikenboom, een eindje bij de school vandaan.

‘Wat is er aan de hand? Misschien kan ik je helpen.’

‘Niemand kan me helpen’, mompelde de jongen.

‘We kunnen op z’n minst een poging wagen’, zei meneer Greenstein.

De jongen rolde zijn mouw op, liet de grote, rode met schilfers bedekte plekken zien en vertelde wat er aan de hand was. Toen hij uit-

Proloog

gepraat was, legde meneer Greenstein zijn hand op de schouder van de jongen.

‘Van wie heb je zwemles?’

‘Van meneer Cunningham.’

‘Zullen we dan samen bij meneer Cunningham langsgaan? We krijgen hem vast wel zover dat je niet aan de zwemles mee hoeft te doen.’

‘Echt waar?’

‘Absoluut. Maar vóór we dat doen, wil ik je iets vertellen. Ik was zeven toen mijn vader stierf en ik begon te stotteren. Dat gebeurde, net als jouw huidprobleem, bijna van de ene dag op de andere. Het werd zo erg dat de andere kinderen me begonnen te pesten. Ik praatte als Brugman met mijn moeder. Maar er zat niets anders op. Ik moest naar school. Daar ben ik achteraf blij om, want als ik dat niet had gedaan, had ik mijn school niet afgemaakt. Dan was ik geen onderwijzer geworden en had ik hier nu niet met jou gezeten.’

Meneer Greenstein keek de jongen recht in de ogen. ‘Elk probleem waarvoor het leven ons stelt heeft z’n keerzijde.’

‘Wat bedoelt u daarmee?’, vroeg de jongen.

‘Elk probleem of obstakel brengt kansen met zich mee die even groot en soms zelfs groter zijn dan het probleem zelf. Zo’n kans is de keerzijde.’

De jongen trok zijn mouw op. ‘Wat kan hier de keerzijde van zijn? Hoe kan het nou een kans zijn dat je eruitziet als een melaatse en dat iedereen dat kan zien?’

‘Tja, daar moeten we eens goed over nadenken ...’ zei meneer Greenstein. ‘Laten we eens kijken of we de keerzijde, de zonnige kant hiervan, kunnen vinden.’

Inleiding

In elk probleem gaat een kans schuil, een kans zo groot, dat hij het probleem letterlijk tenietdoet. De grootste succesverhalen zijn de verhalen van mensen die een probleem onderkenden en dat tot een kans maakten.

JOSEPH SUGARMAN

De eerste keer dat ik iemand tegenkwam die de keerzijde had gevonden, was op een koude winteravond in februari 1981. In feite ontmoette ik die avond niet één, maar twee opmerkelijke mannen, die het allebei hadden over de belangrijkste gebeurtenis in hun leven, die alles had veranderd. Ik weet niet meer hoe ze heetten, maar wat er die avond gebeurde, is me altijd bijgebleven. Het was een avond die ik nooit zal vergeten.

Ik was net naar een voorstelling van het studententoneel van de universiteit van Southampton geweest, een grandioze opvoering van het stuk *Whose Life Is it Anyway?*, het verhaal van een man die na een ernstig auto-ongeluk in een ziekenhuis belandt en als hij bijkomt tot de ontdekking komt dat hij vanaf zijn nek verlamd is.

Het is een heel aangrijpend verhaal. Vóór het ongeluk draaide het hele leven van de man om zijn werk als beeldend kunstenaar. Als hij tot de ontdekking komt dat hij verlamd is, wil hij dat niet onder ogen zien en smeekt de leiding van het ziekenhuis hem te helpen om te

sterven. Wanneer dat geweigerd wordt, begint hij een gerechtelijke strijd om een eind aan zijn leven te mogen maken.

Dit briljant geschreven toneelstuk onderzoekt de emotionele reis van een man wiens heldere, scherpzinnige, levendige geest gevangen zit in een niet-functionerend lichaam. Het belicht ook de problemen waarvoor euthanasie ons juridisch en moreel stelt. In het gerechtelijk getouwtrek dat daarop volgt, wordt duidelijk dat de man heel anders tegenover het leven komt te staan. Hij begint een band op te bouwen met de mensen om zich heen, en de uitdaging waarvoor de rechtszaak hem stelt geeft zin aan zijn bestaan van dag tot dag. Ik vertel je niet hoe het stuk afloopt. Mocht je de kans krijgen om het stuk – of de film met Richard Dreyfuss in de hoofdrol – te zien, dan weet ik zeker dat het een avond wordt die je aan het denken zet en die je niet gauw zult vergeten.

Als student in de rechten vond ik het met name interessant om het stuk te zien omdat we ons op dat moment in onze studie bezighielden met de juridische en ethische kanten van euthanasie. De kernvraag die in het stuk aan de orde wordt gesteld, is of iemand vlak na zo'n ingrijpend lichamelijk en emotioneel trauma mentaal en emotioneel evenwichtig genoeg is om een verstandige beslissing te nemen.

De avond waarop ik het stuk in 1981 zag was met name gedenkwaardig omdat er daarna een open discussie plaatsvond over wat er in het verhaal te berde werd gebracht. Er voegden zich op het toneel bij de regisseur een professor in de rechten, een professor in de psychologie en nog twee mannen, die beiden in een rolstoel zaten.

De professor in de rechten sprak over de vragen die gesteld moeten worden wanneer je overweegt euthanasie te legaliseren. Zelfdoding is in Groot-Brittannië niet strafbaar en je zou dus verwachten dat je ook niet strafbaar bent als je iemand helpt die wil sterven maar fysiek niet in staat is zichzelf te doden. Als iemand van wie je houdt lijdt en jou vraagt een eind aan zijn lijden te maken door hem een flesje met pillen aan te reiken en je doet dat, maak je je dan schuldig aan moord of doodslag?

Als iemand die daartoe lichamelijk wel in staat is een flesje met pillen mag pakken om een eind aan zijn leven te maken, moet iemand

die verlamd is dat recht dan worden ontzegd enkel en alleen omdat hij dat flesje niet zelf kan pakken?

In hoeverre kun je iemand die een ander helpt een eind aan zijn leven te maken strafbaar stellen? Het ligt zo voor de hand. De meeste mensen aarzelen geen moment om een eind te maken aan het lijden van een dier, dus waarom breiden we datzelfde mededogen niet uit tot mensen? Hoe meer je hierover nadenkt, hoe meer je tot de ontdekking komt dat het zo eenvoudig niet ligt. Een van de vragen die maar bleef terugkomen was: hoe lang na zo'n ingrijpend trauma kun je van iemand die een eind aan zijn leven wil maken zeggen dat hij gezond van geest is en in staat om een verstandige beslissing te nemen?

De psycholoog pakte de discussie op en legde uit dat traumatische gebeurtenissen veranderingen teweegbrengen in het denken en het gedrag van een mens. Dit staat bekend als posttraumatische stressstoornis en ontwikkelt zich meestal in de eerste drie maanden na een trauma. Het kan echter wel een jaar duren vóór de symptomen – zoals depressie, zelfmoordneigingen, nachtmerries, woede-aanvalen en flashbacks – zich echt openbaren.

Wanneer je een van de ergste lichamelijke en emotionele trauma's meemaakt die je je maar kunt voorstellen, namelijk dat je vrijwel van top tot teen verlamd bent, met alle gevolgen van dien, kan onmogelijk worden vastgesteld of je al dan niet in staat bent een verstandige beslissing te nemen. Voor de psycholoog stond het vast dat je de eerste drie maanden na het trauma zo'n definitieve beslissing niet kunt nemen.

Toen richtten de twee mannen in de rolstoel zich tot het publiek. Wat zij zeiden maakte zo'n diepe indruk op me, dat het me na vijftientig jaar nog steeds glashelder voor de geest staat. Zij vertelden dat ze in de weken vlak na hun ongeval hadden willen sterven, maar dat in de maanden daarna hun leven en hun houding tegenover het leven een ingrijpende verandering had ondergaan. Ze zagen zich elke dag voor nieuwe uitdagingen geplaatst; uitdagingen als 's morgens gewassen en aangekleed worden – iets dat vóór het ongeval amper een uitdaging was – was dat nu opeens wel. Het ongeval dwong hen hun leven, hun verwachtingen, hun dromen en aspiraties bij te stel-

len. Ze zeiden allebei dat dit iets had teweeggebracht dat ze niet hadden verwacht. Ze hadden beiden, ieder op hun eigen manier, de wil om te leven gevonden.

Wat ik het meest verbazingwekkend vond was dat beide mannen vervolgens zeiden dat hun leven na het ongeluk veel rijker was geworden en hun meer voldoening gaf dan vóór het ongeluk ooit het geval was geweest. Ze waren nu, naar eigen zeggen, gelukkiger dan ooit. Ze gingen zelfs zover dat ze zeiden dat dat ongeval ‘het beste was wat hun ooit was overkomen’. Hoe kan iemand beweren dat een ongeluk waardoor je verlamd bent geraakt en voor de rest van je leven aan een rolstoel gekluisterd bent, het beste is wat je ooit is overkomen?

Een uitkering van 105 dollar en een kipecept

Harland Sanders was vijfenzestig toen hij buiten zijn schuld om het bedrijf kwijtraakte dat hij tijdens zijn leven stap voor stap had opgebouwd. Hij ging financieel ten onder op een leeftijd waarop een ander recht heeft op pensioen of pensioen in het vooruitzicht heeft. Het enige wat hij kreeg was een uitkering van 105 dollar. Maar dat bleek uiteindelijk een van de allerbeste dingen te zijn die hem overkwam, want het feit dat hij zijn zaak kwijt was, werd de katalysator voor iets ongelooflijks. Harland ging op zoek naar de keerzijde.

Dat hij de keerzijde kon vinden was geen toeval. Hij had wel vaker voor hete vuren gestaan. Hij werd op 9 september 1890 in Indiana in de Verenigde Staten geboren en zijn jeugd was allesbehalve gemakkelijk. Voordat hij zes was, stierf zijn vader en restte zijn moeder niets anders dan uit werken te gaan. Harland kon dus niet naar school, maar moest zorgen voor zijn broertje van drie en zijn kleine zusje. Hij moest koken en thuis de boel bijhouden. Hij kweet zich uitstekend van zijn taak. Volgens zijn moeder was hij tegen de tijd dat hij zeven was een kei in het bereiden van allerlei streekgerechten.

Toen hij tien was, kreeg hij zijn eerste baantje op een nabijgelegen boerderij, waar hij twee dollar in de maand verdiende. Toen hij

twaalf was, hertrouwde zijn moeder en verliet de jongen zijn ouderlijk huis in de buurt van Henryville, Indiana, om op een boerderij in Greenwood te gaan werken. In de jaren daarna had hij een aantal baantjes. Zo werd hij op zijn vijftiende tramconductor in New Albany en diende hij op zijn zestiende een halfjaar als soldaat op Cuba.

In de jaren die volgden werkte Harland als brandweerman bij de spoorwegen, deed hij een schriftelijke cursus rechten, werkte hij als jurist bij een aantal gerechtshoven, verkocht hij verzekeringen, voer hij met een stoomboot heen en weer over de rivier de Ohio, verkocht hij autobanden en werd hij ten slotte beheerder van een pompstation in Corbin, Kentucky.

Op zijn veertigste nam Harland een nieuw initiatief door hongerige reizigers die zijn pompstation aandeden een maaltijd voor te zetten. Hij had toen nog geen echt restaurant, maar diende zijn bezoekers eenvoudige streekgerechten op aan zijn eigen eettafel in het woonhuis bij het pompstation.

Dit liep zo goed dat hij al gauw zijn kans schoon zag om de zaak uit te breiden. Hij besloot in een pand aan de overkant van de straat een restaurant met 142 zitplaatsen te openen. Het duurde niet lang of hij stond wijd en zijd bekend om zijn heerlijke, eigenhandig gemaakte maaltijden. Zijn restaurant stond in de vijfsterrenclassificatie van de streek en in 1935 ontving hij zelfs een oorkonde van Ruby Laffoon, de gouverneur van de staat, als erkenning voor zijn bijdrage aan de kookkunst van Kentucky.

Maar het leven is aan verandering onderhevig en in het midden van de jaren '50 van de vorige eeuw werd er rond het stadje Corbin een nieuwe autosnelweg aangelegd, die het verkeer omleidde en daarmee Harland van het gros van zijn klanten beroofde. Harland was toen vijftenzestig. Een paar maanden daarvoor had hij nog een bloeiende zaak gehad en had mogen verwachten dat hij rustig met pensioen kon gaan wanneer hij dat wilde. Nu zat hij echter finaal aan de grond. Zijn garage en restaurant kwamen onder de hamer en nadat hij zijn laatste schuldeisers had betaald, moest hij zien rond te komen van een uitkering van 105 dollar.

Maar binnen een paar jaar zou Harland hierop terugkijken niet als een ramp maar als de kans die hem beroemd maakte en hem het suc-

ces bracht waarvan hij zelfs nooit had durven dromen en dat hij naar alle waarschijnlijkheid nooit had gehad als hij gewoon was doorgegaan met zijn garage en restaurant.

Nu Harland zijn bedrijf buiten zijn schuld om had verloren en niet meer zelf in zijn levensonderhoud kon voorzien, had hij het bijltje er gemakkelijk bij neer kunnen gooien. Als hij op dat moment een verbitterd man vol wrok was geworden, had niemand daarvan opgekeken. Gelukkig voor hem kon je in die tijd niet zo gemakkelijk een ander de schuld geven als nu en de staat aansprakelijk stellen.

In plaats van te klagen of de schuld bij een ander te leggen, ging Harland op zoek naar de keerzijde en vond die op een plek die beslist niet voor de hand lag, namelijk bij een kiprecept!

Harland wist dat zijn kiprecept bijzonder was. Zijn klanten hadden het altijd erg lekker gevonden en dat niet onder stoelen of banken gestoken. En dus reisde hij, gewapend met enkel zijn geheime recept – een verrukkelijk mengsel van elf kruiden en specerijen – stad en land af en bezocht het ene restaurant na het andere in de hoop dat sommige restauranthouders zo onder de indruk zouden zijn van de smaak, dat ze bereid waren te betalen voor het gebruik van het recept. Harland braadde de ene kip na de andere voor de restaurateurs en hun personeel. Viel het in de smaak, dan sloten ze een overeenkomst, die werd bekrachtigd door een handdruk, en die hem vijf cent garandeerde voor elk kipgerecht dat door het restaurant verkocht werd.

De rest van het verhaal is bekend. Tegen 1964 had Harland, die bekendstond als 'de Kolonel', 600 gefranchiseerde vestigingen in de Verenigde Staten en Canada, waar zijn kipgerecht aan de man gebracht werd. Dat jaar verkocht hij zijn belangen in het Amerikaanse bedrijf voor twee miljoen dollar aan een groep investeerders. Maar de Kolonel bleef het gezicht en de officiële spreekbuis van het bedrijf. In 1976 werd hij door middel van een onafhankelijk onderzoek uitgeroepen tot de op één na bekendste beroemdheid ter wereld.

Nu vind je de KFC-vestigingen van Kolonel Sanders – aanvankelijk Kentucky Fried Chicken – die jaarlijks meer dan twee miljard maaltijden serveren, in meer dan 82 landen over de hele wereld.

De Kolonel, die in 1980 op negentigjarige leeftijd bezweek aan

leukemie, legde jaarlijks meer dan 150.000 kilometer af in het KFC-imperium dat hij zelf had gesticht. En dat alles begon met een man van vijfenzestig die alles kwijtraakte, maar niet bij de pakken ging neerzitten. Met in zijn hand slechts zijn uitkering van 105 dollar en een kipecept vond hij de keerzijde.

Een glimlach met gebroken tanden

Toen Simon Purchall met zijn fiets een ongeluk kreeg waarbij hij een aantal tanden brak, had hem dat financieel te gronde kunnen richten. Hij fietste van zijn werk naar huis, nam een bocht, ging onderuit en viel van zijn fiets. Hij kwam op zijn gezicht terecht en brak zijn kaak op de rand van het trottoir. Eerst dacht hij dat er maar een paar scherfjes van een paar tanden af waren, maar toen gingen er vier tanden ontsteken. Na grondig onderzoek kwam Simons tandarts erachter dat vier van Simons tanden lelijk gebroken waren en vervangen moesten worden. Een dure grap! Het herstellen van de afgesplinterde en het vervangen van de gebroken tanden door implantaten zou zo'n 20.000 pond gaan kosten!

Eerst leek het erop dat Simon weinig anders overbleef dan het geld te lenen en de klus te laten klaren. Maar Simons vrouw, Veronika, een gediplomeerde tandartsassistente uit Hongarije, stelde voor dat in Boedapest te laten doen.

‘Net als de meeste mensen voelde ik er weinig voor om naar een voormalig communistisch land te reizen om daar mijn gebit te laten opkalfateren, maar ik wist niet wat me overkwam. De dienstverlening en de vakkennis waren grandioos’, zegt Simon. ‘Ik besloot dan ook de hele behandeling daar te laten doen en bespaarde daarmee 16.000 pond.’

Toen hij weer terug was in het Verenigd Koninkrijk, vond Simon de keerzijde van zijn ongeval. Het drong tot hem door dat Veronika en hij de kans hadden andere mensen te helpen een heleboel geld te besparen door de specialistische tandheelkundige behandeling in Hongarije onder de aandacht te brengen en te promoten.

Het feit dat Veronika zelf Hongaarse en een gediplomeerd tand-

artsassistent was, maakte een en ander een stuk makkelijker en zo lanceerden ze een paar maanden later hun bedrijf SmileSavers.

SmileSavers is nu een buitengewoon succesvol bedrijf, zodat Simon zijn vorige baan als IT'er kon opgeven. Veronika en hij hebben nu hun eigen bedrijf en bouwen samen een toekomst op.

Of het nu in de sterren geschreven stond of dat het toeval was dat Simon een ongeluk kreeg met zijn fiets, doet er voor hem en voor ons onderzoek naar de keerzijde weinig toe. Het voorval zou op zich genoeg zijn geweest om mensen met minder veerkracht depressief te maken, nog afgezien van de financiële implicaties van het vinden van 20.000 pond om je kapotte tanden te laten repareren. Maar wat aan dit verhaal zo veelzeggend is, is dat het ongeval van Simon Purchall een kans uit duizenden bleek te zijn. Het was de katalysator waardoor zijn leven ingrijpend zou veranderen. Simon greep die kans met beide handen aan en keerde het ongeluk ten goede. Hij kijkt er nu met een glimlach op terug, een glimlach met een mooi stel tanden, in de wetenschap dat hij zonder dat ongeval niet het soort leven zou leiden dat hij nu leidt. Simon Purchall vond de keerzijde.

Op zoek naar de keerzijde

Was het stom toeval dat de twee invalide mannen die aan hun rolstoel gekluisterd zaten het geluk vonden in hun invaliditeit, waardoor hun leven meer zin kreeg en die hun meer geluk bracht? Was het het lot dat Harland Sanders in staat stelde een wereldwijd succes te bewerkstelligen, iets wat hij van zijn levensdagen niet had kunnen doen als hij niet eerst alles was kwijtgeraakt? En was het puur geluk waardoor Simon Purchall na het ongeluk met zijn fiets met succes een bemiddelingsbedrijf voor tandheelkundige behandeling kon opbouwen?

Of speelt hier nog iets anders een rol? Is er sprake van een gemeenschappelijke draad in deze en soortgelijke verhalen? Iets waardoor doodgewone mensen letterlijk een situatie die zich ogenschijnlijk tegen hen keert ten goede weten te keren en kansen zien die anders onzichtbaar zouden zijn gebleven.

Dit boek is een poging die vragen te beantwoorden met behulp

van een eenvoudige maar controversiële en ingrijpende filosofie. Aan de basis ervan staat de overtuiging dat elk probleem, elk obstakel dat het leven op onze weg plaatst, hoe groot of hoe klein ook, een even groot of groter voordeel of een kans biedt. Die kans staat bekend als de keerzijde.

Om achter de geheimen van de keerzijde te komen neem ik je mee naar Zuid-Afrika voor een ontmoeting met de man zonder voeten, die het wereldrecord 100, 200 en 400 meter korte baan op zijn naam heeft staan en die wereldwijd wordt gezien als een sportfenomeen van de bovenste plank. We gaan naar Spanje om het verhaal te horen over een van de meest veelbelovende voetballers van zijn tijd, die bij een tragisch auto-ongeluk zijn carrière en zijn jeugdroom in rook zag opgaan, maar die een andere, grotere droom nastreefde, die leidde tot wereldwijde bekendheid en rijkdom.

Ik stel je voor aan een blinde goochelaar die zegt dat de ziekte waardoor hij als jongetje van negen 90 procent van zijn gezichtsvermogen verloor een 'geschenk' was. We horen over een man die zijn baan verloor en daardoor het gezicht van de amusementswereld van Amerika veranderde. We ontmoeten een man die Auschwitz overleefde en op grond daarvan de wereld van de psychologie ingrijpend veranderde.

We gaan terug in de tijd om bepaalde tragedies en persoonlijke tegenslagen die een ommekeer teweegbrachten aan een nader onderzoek te onderwerpen. Ik stel je voor aan allerlei bijzondere mensen en samen leren we van hen en de problemen en obstakels die zij op hun pad tegenkwamen. Dat zal af en toe niet meevallen. We worden blootgesteld aan veel lijden en trauma's. Zo ontdekken we ook de tragedie achter de dingen die we zelf hebben meegemaakt, maar aan het eind van de rit begrijpen we misschien iets dat voor velen het allergrootste geheim is en is geweest om blijvend succes te hebben en geluk in het leven te vinden.

Welkom bij de keerzijde ...

Adam J. Jackson

Javea, Spanje, november 2008